

SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA INŠPEKTORÁT ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA BRATISLAVA

Jeséniova 17, 83101 Bratislava

Číslo spisu

8391100722/7816-26658

Bratislava

28. 07. 2022

ROZHODNUTIE

Popis konania / Účastníci konania

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava (ďalej len „inšpekcia“), ako príslušný orgán štátnej správy vo veciach v oblasti prevencie a manažmentu introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov podľa § 7 ods. 1 písm. b) a § 9 písm. c) a písm. d) zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 150/2019 Z. z.“) a podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov vydáva toto rozhodnutie:

Výrok

I.
podľa § 21 ods. 1 písm. b) zákona č. 150/2019 Z. z. ukladá účastníkovi konania

obec Horná Seč
Hlavná 19/16
935 31 Horná Seč
IČO 00587524

za porušenie ustanovenia § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. tým, že z parcely C 746/21, k. ú. Horná Seč (súčasť parcely E 747, k. ú. Horná Seč, ktorej je účastník konania vlastníkom) neodstraňoval invázne nepôvodné byliny rodu pohánkovec (krídlatka) Fallopia sp. (syn. Reynoutria sp.), a z parcely C 746/23, k. ú. Horná Seč (súčasť parcely E 480, k. ú. Horná Seč, ktorej je účastník konania vlastníkom) neodstraňoval invázne dreviny javorovec jaseňolistý (Negundo aceroides)

pokutu vo výške 1000,- eur, slovom jedentisíc eur.

Pokutu je potrebné zaplatiť podľa § 47 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov a § 21 ods. 9 zákona č. 150/2019 Z. z. do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia na účet: SK 09 8180 0000 0070 0021 4051, swiftová adresa banky: SPSRSKBA, konštantný symbol: 1118, špecifický symbol: 00587524, variabilný symbol: 8391100722. Názov a adresa príjemcu prevodu: Environmentálny fond, Nevädzová 5, 821 01 Bratislava.

II.

podľa § 21 ods. 8 zákona č. 150/2019 Z. z. v nadväznosti na § 16 ods. 15 zákona č. 150/2019 Z. z. nariaďuje vykonať opatrenia na zabezpečenie plnenia povinnosti vyplývajúcej z § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. tým, že:

- odstráni predpísaným spôsobom z parcely C 746/21, k. ú. Horná Seč (súčasť parcely E 747, k. ú. Horná Seč) a parcely C 746/23, k. ú. Horná Seč (súčasť parcely E 480, k. ú. Horná Seč) identifikované invázne nepôvodné druhy bylín do 15.09.2022 a invázne nepôvodné druhy drevín do 31.03.2023, a bude sa starať o pozemok tak, aby sa zamedzilo šíreniu invázných rastlín. Odstraňovanie invázných nepôvodných druhov sa musí vykonávať podľa vyhlášky č. 450/2019 Z. z. ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania invázných nepôvodných druhov (ďalej len „vyhláška č. 450/2019 Z. z.“).

Odôvodnenie

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, odbor inšpekcie biologickej bezpečnosti vykonala dňa 15.02.2022 (a následné zisťovania zo dňa 20.04.2022 a 28.04.2022) štátny dozor na parcele C 746/21, k. ú. Horná Seč (LV nezaložený) – súčasť parcely E 747, k. ú. Horná Seč (LV č. 1) a parcele C 746/23, k. ú. Horná Seč (LV nezaložený) – súčasť parcely E 480, k. ú. Horná Seč (LV č. 1) – ďalej aj „parcela C 746/21, k. ú. Horná Seč“ a „parcela C 746/23, k. ú. Horná Seč“. Vlastníkom parcel je obec Horná Seč, Hlavná 19/16, 935 31 Horná Seč, IČO 00587524 (ďalej aj „obec“). V liste vlastníctva č. 1 nie je zmienka o správcovi, nájomcovi ani inej oprávnenej osobe.

Štátny dozor bol vykonaný na základe vlastných zistení inšpekcie, a zameraný na dodržiavanie ustanovení zákona č. 150/2019 Z. z. a vyhlášky č. 450/2019 Z. z.. Vykonaným štátnym dozorom a vizuálnou ohliadkou pozemkov inšpekcia zistila, že na parcele C 746/21, k. ú. Horná Seč sa vyskytovalo jedno veľké ohnisko, a ďalšie ohnisko o ploche 12 m × 2 m inváznej byliny rodu pohánkovec (krídlatka) Fallopija sp. (syn. Reynoutria sp.) – ďalej len „pohánkovec“. Na parcele C 746/23, k. ú. Horná Seč sa vyskytovalo 30 ks mladých jedincov do výšky asi 1 meter a 30 dospelých jedincov do výšky 6 metrov inváznej dreviny javorovec jaseňolistý (Negundo aceroides) – ďalej len „javorovec“.

V zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. vlastník alebo správca pozemku sú povinní za podmienok a spôsobom, ktoré ustanoví ministerstvo vykonávacím predpisom, odstraňovať zo svojho pozemku invázne nepôvodné druhy uvedené v národnom zozname alebo v zozname Európskej únie okrem druhov podľa odsekov 3 a 4 a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich šíreniu; ak je pozemok v užívaní inej osoby, ako je vlastník alebo správca pozemku, tieto povinnosti má užívateľ pozemku.

Pohánkovec a javorovec sú zapísané v zozname invázných nepôvodných druhov rastlín vzbudzujúcich obavy SR vydaný nariadením vlády SR č. 449/2019 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy SR.

Dňa 09.05.2022 bol vypracovaný Protokol o vykonaní štátneho dozoru RZ č. 5521/36/2022-12365/2022 (ďalej len „protokol“). Protokol bol elektronicky, prostredníctvom ÚPVS, zaslaný obci na oboznámenie sa – Oboznámenie s protokolom č. 5521/36/2022-16580/2022 zo dňa 11.05.2022. Obec sa s protokolom oboznámila dňa 11.05.2022, pričom bola určená lehota 7 pracovných dní na vyjadrenie sa ku zisteniam štátneho dozoru uvedeným v protokole.

Ku zisteniam štátneho dozoru sa obec v stanovenej lehote vyjadrila listom doručeným na inšpekciu dňa 23.05.2022 (RZ č. 18054/2022) – Oboznámenie s protokolom o vykonaní štátneho dozoru RZ č. 5521/36/2022-12365/2022 – vyjadrenie, č. 163/2022 zo dňa 18.05.2022 (ďalej len „vyjadrenie k protokolu“).

Vo vyjadrení k protokolu starostka obce uvádza, že obec zo svojho rozpočtu vynakladá nemalé finančné prostriedky na údržbu verejných priestranstiev a okolia obce, odstraňuje cudzopasné, náletové buriny a kríky. Starostka obce ďalej tvrdí, že povinnosť údržby, úpravy a kosenia popri vodnom toku má Vodohospodársky podnik. Napriek tomu však obec niekoľkokrát ročne a sústavne niekoľko rokov organizuje na uvedených úsekoch brigády (zber odpadu, likvidácia nánosových drevín, konárov a naplavených predmetov). Obec ďalej dodáva, že protokol berie na vedomie a zistené nedostatky bude riešiť zákonným spôsobom v priebehu letných mesiacov, najdlhšie však do konca roka 2022.

Inšpekcia sa ku vyjadreniu k protokolu následne vyjadrila – Neopodstatnenosť námietok k vyjadreniu k protokolu a oznámenie o skončení štátneho dozoru, č. 5521/36/2022-18396/2022 zo dňa 02.06.2022, ktoré bolo obci doručené elektronicky, prostredníctvom ÚPVS, dňa 02.06.2022. Inšpekcia uviedla, že napriek organizovaniu brigád zo strany obce boli na uvedených parcelách zaznamenané invázne druhy rastlín. Vlastníkom kontrolovaných parcel je podľa LV č. 1 obec a túto skutočnosť obec nijak nespochybnila. Inšpekcia ďalej vysvetľuje, že identifikované invázne

rastliny sa nachádzali vo väčšej vzdialenosti od rieky Hron, a preto zodpovednosť za odstraňovanie invázných druhov nie je na správcovi vodného toku, ale na vlastníčkovi pozemku. Zo strany inšpekcie bol na danej lokalite toku rieky Hron vykonaný štátny dozor aj s inými kontrolovanými osobami. Inšpekcia v závere dodáva, že berie na vedomie snahu obce o likvidáciu invázných druhov rastlín.

Inšpekcia oznámila účastníkovi konania začatie správneho konania o správnom delikte a vo veci nariadenia opatrení v súlade s § 18 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, § 21 ods. 1 písm. b) zákona č. 150/2019 Z. z. a § 21 ods. 8 zákona č. 150/2019 Z. z. Oznámením o začatí správneho konania o správnom delikte a o nariadení opatrení na nápravu č. 7816/36/2022-21389/2022 zo dňa 16.06.2022 (ďalej len „oznámenie“), ktoré bolo účastníkovi konania doručené elektronicky, prostredníctvom ÚPVS dňa 16.06.2022. V súlade s § 33 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov inšpekcia dala účastníkovi konania možnosť pred vydaním rozhodnutia oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia nahliadnutím do administratívneho spisu č. 5521/2022 a č. 7816/2022, v sídle inšpekcie v lehote do 15 dní odo dňa doručenia oznámenia a v rovnakom čase mal účastník konania možnosť písomne sa vyjadriť k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie, resp. predložiť ďalšie dôkazové materiály, ktoré by mohli objasniť zistenie skutkovej podstaty veci. Pretože inšpekcia mala všetky podklady, ktoré poskytovali dostatočný podklad pre spoľahlivé posúdenie veci, nenariadila podľa § 21 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov ústne pojednávanie. K oznámeniu sa obec v stanovenej lehote nevyjadrila.

Účastník konania nepredložil žiadne opodstatnené námietky preukazujúce nesprávnosť zistení štátneho dozoru. Účastník konania sa ani k samotnému začatiu správneho konania nevyjadril. Bremeno likvidácie invázných druhov je v zmysle zákona č. 150/2019 Z. z. na vlastníčkovi, správcovi, resp. užívateľovi pozemku. Účastník konania je vlastníkom dotknutých parciel, a túto skutočnosť obec nepoprela.

Invázne rastliny sa na neupravených pozemkoch nekontrolovateľne šíria, vytláčajú pôvodnú vegetáciu. Najlepšie sa likvidujú v počiatočnom štádiu, keď je ich odstraňovanie časovo, aj finančne menej náročné. Invázne druhy sa musia z pozemkov odstraňovať opakovane počas roka, niekoľko rokov po sebe, aby došlo k ich postupnej eliminácii na pozemku. Jednorazový zásah do populácie invázných druhov je nepostačujúci, a spravidla ich populáciu posilní.

V predmetnej lokalite toku rieky Hron bol zo strany inšpekcie vykonaný štátny dozor s viacerými kontrolovanými osobami, nielen s účastníkom konania. Inšpekcia oceňuje snahu obce o likvidáciu identifikovaných invázných rastlín z kontrolovaných parciel, a zároveň dáva obci do pozornosti informáciu, že metodicko-poradenskú činnosť v zmysle zákona č. 150/2019 Z. z. vykonáva odborná organizácia ochrany prírody – Štátna ochrana prírody SR.

Odstraňovanie invázných nepôvodných druhov rastlín sa musí uskutočňovať v súlade s vyhláškou č. 450/2019 Z. z., pretože cieľom zákona č. 150/2019 Z. z. je zamedzenie šírenia invázných druhov. Podrobnejšie popísané podmienky a spôsoby odstraňovania invázných nepôvodných druhov rastlín vzbudzujúcich obavy Európskej únie a invázných nepôvodných druhov rastlín vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky sú uvedené v Prílohe č. 2 k vyhláške č. 450/2019 Z. z., z ktorej inšpekcia vyberá:

- pohánkovec sa podľa vyhlášky č. 450/2019 Z. z. odstraňuje mechanicky (vykopávanie, aplikácia horúcej pary, kosenie a mulčovanie, nastielanie fóliami), chemicky alebo kombinovaným spôsobom
- javorovec sa podľa vyhlášky č. 450/2019 Z. z. odstraňuje mechanicky (vykopávanie, vytrhávanie) a chemicky (injekčná metóda).

Odstraňovanie invázných nepôvodných druhov rastlín zahŕňa aj nakladanie s biomasou z takto odstránených rastlín, a preto je potrebné zvoliť spôsoby nakladania s biomasou podľa Prílohy č. 3 k vyhláške č. 450/2019 Z. z..

Účastník konania má povinnosť predložiť inšpekcii písomnú správu o splnení opatrení podľa § 16 ods. 18 zákona č. 150/2019 Z. z. do desiatich pracovných dní od ich vykonania, a to listinne na adresu Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, Jeseniho 17, 831 01 Bratislava alebo elektronicky prostredníctvom schránky ÚPVS.

Protiprávne konanie právnickej osoby možno podľa § 21 ods. 3 zákona č. 150/2019 Z. z. postihnúť uložením pokuty až do výšky 15 000 eur. Inšpekcia hodnotila všetky dôkazy zistené počas výkonu štátneho dozoru ako aj závažnosť a rozsah protiprávneho konania a okolností, ktoré viedli k protiprávnemu konaniu a zohľadnila ich vo výške pokuty. Za najzávažnejšie inšpekcia považuje to, že účastník konania má povinnosť starať sa o pozemky, ktoré má vo svojom

vlastníctve tak, aby na nich nerástli a nešírili sa invázne druhy, ktoré sú schopné za krátky čas brániť v raste iných, pôvodných rastlín. Neodstraňovanie, resp. nesprávne zvolené postupy pri odstraňovaní inváznych druhov napomáha ich nekontrolovateľnému šíreniu, doslova vytvárajú monocenózy. Invázne nepôvodné druhy spôsobujú veľké škody prírode, uľahčujú aj šírenie chorôb, ktoré predstavujú hrozbu pre ľudí, živočíchy a rastliny. Bez účinných kontrolných opatrení sa bude miera invázie a s ňou spojené riziká pre našu prírodu ešte viac zvyšovať. Výška pokuty ukladanej vo výroku tohto rozhodnutia zodpovedá závažnosti a rozsahu protiprávneho konania.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu podľa § 53 a § 54 zákona č. 71/1976 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov možno podať na Slovenskú inšpekciu životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia účastníkovi konania. Ak toto rozhodnutie po vyčerpaní prípustných riadnych opravných prostriedkov nadobudne právoplatnosť, jeho zákonnosť môže byť preskúmaná súdom.

Bc. Ing. Vladimír Poljak
riaditeľ

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci

IČO: 00156906 Sufix: 10001

Doručuje sa

Obec Horná Seč, Horná Seč , 93531 Obec Horná Seč, Slovenská republika

Na vedomie

(po nadobudnutí právoplatnosti)

1. Ministerstvo životného prostredia, Sekcia ochrany prírody a biodiverzity, Odbor ochrany biodiverzity a krajiny, Námestie L. Štúra 1, 812 35 Bratislava
2. Environmentálny fond, Nevädzová 5, 821 01 Bratislava
3. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Tajovského 28B, 974 01 Banská Bystrica